A°. 1851. N°.

Opregte Vrijdag

HAARLEMSCHE COURANT

van 10 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 7 Januarij.

[*Uit bijzondere berigten.*] Vermits de beraadslagingen van de Conferentie in Dresden met geslotene deuren worden gehouden, verkeert men thans hier ter stede in een zekeren staatkundigen stilstand, en dient men bedaard af te wachten, wat de toekomst zal opleveren. Ook in de Wetgevende Vergadering zal men weinig meer kunnen vernemen, dan eene in algemeene bewoordingen vervatte verklaring van de voornemens en de bedoelingen der pruissische Regering, daar de wending, welke de zaken in Dresden kunnen nemen, bij de verschillende ontwerpen, die in de Conferentie ter sprake zullen komen, met geene mogelijkheid kan worden berekend.

Men heeft verzekerd, dat de oostenrijksche en de pruissische gemagtigden *gelijkluidende* instructien hadden erlangd. Dit is slechts *ten deele* op de waarheid gegrond; de bedoelde instructien, voor zoo verre die eensluidend zijn, bepalen zich tot *bijzonder aangewezene punten*, als: de keurhessische en sleeswijksche verwikkelingen; — het opnemen van de niet-duitsche oostenrijksche Staten in het Verbond, — en het afwijzen van de instelling van een centraal duitsch Parlement. Men twijfelt echter, of er reeds eenstemmigheid tusschen Oostenrijk en Pruissen bestaat, ten aanzien van de inrigting der centrale uitvoerende magt in het Duitsch-Verbond. Oostenrijk heeft zich voorshands geenszins te dien aanzien willen verbinden, en schijnt de kansen te willen afwachten, welke de toekomst nog kan opleveren, voor eene meerdere uitbreiding van gezag, dan Pruissen kan goedkeuren. Reeds heffen de organen der oostenrijksche bewindslieden een juichtoon aan, wegens den invloed, welken deze Staat op dit oogenblik daadwerkelijk zoowel aan den Rijn en de Wezer, als aan den Donau en de Elbe uitoefent. De bedoelde aangelegenheid is echter nog verre van duurzaam geregeld te zijn.

De uitzigten op de eindelijke uitkomst der beraadslagingen van Dresden zijn, men moet het erkennen, niet gunstig voor Pruissen; maar hoe de tot stand te brengen duitsche Constitutie ook moge uitvallen, zoo meent men toch te mogen vertrouwen, dat de geest van verbetering en vooruitgang, door welken de bevolking in Pruissen indedaad doordrongen is, zich steeds, welke ook de werking van de nieuwe Bonds-inrigting moge wezen, een weg zal weten te banen, en ook bij de duitsche volken buiten Pruissen een krachtigen bijval en ondersteuning zal vinden. Ofschoon dan ook de oostenrijksche staatslieden op de behaalde voordeelen roem mogen dragen, zal echter Pruissen de taak, die het is opgelegd en die het heeft aanvaard, niet opgeven, en kan de Regering, bij het vervullen derzelve, veilig rekenen op den geest, door welken zoo wel het leger als de bevolking bezield blijven. Men mag het derhalve zeer in twijfel trekken, of Pruissen reeds zijne toestemming heeft gegeven aan het ontwerp van Oostenrijk omtrent de instelling van een engeren Raad, met de uitvoerende magt bekleed, waarin deze Staat het voorzitterschap zou bekleeden, en van een breederen Raad, voor de wetgeving, in welken Pruissen zou voorzitten. Men acht het integendeel meer waarschijnlijk, dat Pruissen zal vorderen, om zich aan de bestaande Bonds-acte te houden, voor de instelling van eene centrale uitvoerende magt, met zoodanige wijziging van bijzondere punten, als kan strekken, om dat gezag meer kracht en meer spoed in zijne werking te verzekeren.

Prins *Schwarzenburg* heeft in Dresden den heer *v. Manteuffel* de verzekering gegeven, dat zekere depeche, door de fransche dagbladen medegedeeld, van een zeer vertrouwelijken aard is geweest, geenszins geschikt om openbaar bekend te worden gemaakt, en buitendien niet naauwkeurig. Ook van de pruissische zijde is eene mededeeling gedaan aan de verschillende gezantschappen, nopens de aanleidende oorzaken van de zamenkomst van Olmutz; voornamelijk strekkende, om te doen gevoelen, dat beide de monarchen gelijkelijk van het nut en de noodzakelijkheid dezer bijeenkomst overtuigd en doordrongen zijn geweest.

De Tweede-Kamer heeft, met 147 tegen 141 stemmen, besloten, om, betreffende het adres van antwoord, eenvoudig overtegaan tot de orde van den dag, en derhalve deze aangelegenheid, zonder zich voor het oogenblik nader deswegens te verklaren, te laten rusten. De meerderheid, waarmede dit door de Regering allezins gewenschte besluit is tot stand gebragt, bedroeg slechts 20 stemmen, en is dus uiterst gering. De partij van het regter centrum, *Bodelschwing-Geppert*, had zich gesplitst. *Bodelschwing* zelf heeft voor de eenvoudige orde van den dag gestemd. *Geppert*, *Riedel* en *Ebert* hadden met redenen omkleede orden van den dag voorgedragen; maar, terwijl de eenvoudige dagorde bij de stemming den voorrang had, zijn deze laatste niet ter sprake gekomen. De dusgenaamde constitutionele of Gotha-partij heeft tegen de eenvoudige dagorde gestemd. Haar aanvoerder, de hoogleeraar *Simson*, de tegenwoordige vice-president der Kamer, en voorheen de president van het Parlement van Frankfort, wilde geene bemiddeling. Hij verlangde den constitutionelen weg te bewandelen, en het op dien grond daarheen te wenden, dat, of de Kamer, of de bewindslieden, zouden moeten wijken.

Na den afloop der beraadslaging zijn de ministers onmiddelijk bijeengekomen, om te overwegen, wat hun wederom te doen staat. Men ziet met veel belangstelling hun besluit te gemoet, ten aanzien van de vraag, of zij, met eene zoo verdeelde Kamer van afgevaardigden, aan het bewind kunnen blijven, dan of zij den Koning moeten voorstellen, om de Kamer te ontbinden. Dat de Eerste-Kamer, des gevorderd, met eene aanzienlijke meerderheid, tot eene eenvoudige dagorde zoude besluiten, wordt niet in twijfel getrokken.

HAMBURG, 7 Januarij.

De beide commissarissen, door Oostenrijk en Pruissen belast met de bevrediging van Holstein, zijn den 6den in Kiel aangekomen, en, op last van de overheden, met eene eerewacht aan de station van de ijzerbaan ontvangen. De menigte, welke hunne komst verbeidde, was niet zeer aanzienlijk, en hield zich, gelijk ook van den aard der bevolking te verwachten was, zeer bedaard.

Des middags hebben de genoemde commissarissen zich naar het Stadhouderschap begeven, en zijn zij op nieuw met militaire eerbewijzen ontvangen. Waarschijnlijk hebben zij kennis gegeven van de hun opgedragen last. Waarin die bestaat, en wat zij verlangen, is nog niet bekend. Na den afloop van de Conferentie hebben zij bezoeken ontvangen, ook van den voorzitter der Landsvergadering, en daarna heeft het Stadhouderschap een gastmaal te hunner eer gegeven.

— Naar men verneemt, moet de britsche minister, lord *Palmerston*, zeer ernstig bij de deensche Regering hebben aangedrongen, om bij de oplossing van de sleeswijksche verwikkelingen de meest mogelijke toegeeflijkheid te betoonen, en daartoe de komst van oostenrijksche executie-troepen in Holstein niet af te wachten.

VAN DEN RIJN, 8 Januarij.

Uit Dresden wordt van den 7den gemeld, dat de oostenrijksche presiderende minister, prins *v. Schwarzenberg*, zich steeds aldaar bevond, en zijn vertrek naar Weenen ten tweeden male had verschoven. Dit werd als een bewijs aangemerkt, dat de oostenrijksche en de pruissische Regeringen het nog niet in allen deele eens waren geworden. — Even als de eerste commissie der Conferentie, had de tweede, onder voorzitting van Pruissen, eene bijeenkomst gehad.

De heer *Willmar*, gemagtigde voor Luxemburg, is, volgens de jongste berigten, in Dresden aangekomen. De heer *v. Scherff*, gemagtigde voor Limburg, is van Frankfort derwaarts vertrokken. — Ook de nieuw benoemde deensche gemagtigde voor Holstein, de heer *v. Bülow*, is in Dresden aangekomen.

— Uit Kassel wordt gemeld, dat van de gevestigde overheden alleen de stedelijke Regering nog tegenstand bood, en dat de buitengewone inlegeringen grootendeels hadden opgehouden.

De oostenrijksche executie-troepen vervolgen den togt naar Holstein zeer langzaam, en zouden desgevorderd reeds veel vroeger aldaar hebben kunnen aankomen, dan nu het geval schijnt te zullen zijn.

PARIJS, 7 Januarij.

De ministeriële crisis is nog in geenen deele geëindigd, en dezelfde onzekerheid blijft steeds bestaan ten aanzien der staatslieden, welke door den heer *Lodewijk Napoleon* in het hoog bewind zullen worden geplaatst. Meer en meer wordt het waarschijnlijk, dat een deel der leden van het aftredende ministerie in het nieuwe kabinet zal overgaan. Er is echter in den algemeenen toestand, vergeleken bij den stand van zaken op gisteren, één merkwaardig onderscheid. Gisteren werd namelijk in de verte gewag gemaakt van de mogelijkheid, dat de generaal *Changarnier* zou worden ontslagen, en vond dit gerucht weinig of geen geloof. Heden is dat ontslag niet alleen waarschijnlijk, maar *bijna zeker*. De ministeriële crisis zou alzoo geenszins ten nadeele van het Elysée-National afloopen.

Tot regt verstand van de zaak dient, dat de generaal *Changarnier* wel degelijk heeft geweten van de instructie, die door het dagblad *la Patrie* is aangehaald, en mitsdien geenszins eerlijk voor de zaak is uitgekomen, toen dat stuk te berde werd gebragt in de zittingen der Wetgevende Vergadering. Hij heeft door deze dubbelzinnige wijze van handelen een aantal vrienden verloren. Dadelijke onwaarheid heeft de generaal echter niet gesproken; alleen is hij niet zoo rond voor de zaak uitgekomen, als men dit van een eerlijken krijgsman had mogen verwachten. Het dagblad *la Patrie* heeft gewaagd van instructien, welke de generaal *Changarnier eigenhandig* zou hebben gesteld. Hiertegen is de genoemde bevelhebber opgekomen, en te regt; maar hij had tevens behooren te zeggen, dat hij *mondeling* aan den generaal *Reibell* instructien had opgegeven, welke naderhand, *door dien generaal onderteekend*, met zijne, *Changarnier's*, voorkennis zijn uitgevaardigd geworden. Hetgeen de generaal *Changarnier* toen had verzwegen, is naderhand door *la Patrie* aan 't licht gebragt, en de door den generaal *Reibell* onderteekende instructie is wereldkundig geworden. De generaal *Reibell* heeft eerst het stilzwijgen bewaard; doch naderhand erkend, dat de generaal *Changarnier* die instructie zoo en niet anders had opgegeven. Zoo veel is verder zeker, dat, indien de instructie niet had bestaan, de generaal *Reibell* daartegen wel opgekomen zou zijn, en dat, indien hij eene instructie had uitgevaardigd, niet overeenkomstig met de bevelen van den generaal *Changarnier*, hij daarvoor gestreng gestraft zou zijn geworden. De generaal *Changarnier* schijnt dus alleen te hebben bedoeld, dat *eene eigenhandig door hem gestelde instructie niet heeft bestaan*, en dat de generaal *Schramm*, minister van Oorlog, te vergeefs daarnaar zou zoeken. Thans wil men, het doen voorkomen, alsof er een misverstand zou hebben bestaan; doch dit denkbeeld vindt weinig bijval. Men gelooft niet aan een *misverstand*, zoodra het den val van een Bewind geldt, waardoor welligt de geheele maatschappelijke orde op losse schroeven wordt gesteld. Verder is er een gerucht onder de menigte, dat de generaal *Reibell* een brief in de dagbladen zal doen plaatsen, waarin hij verkondigt, dat hij de bedoelde instructien niet uit den mond van den generaal *Changarnier* heeft opgeschreven en dezelve ook niet van dien bevelhebber heeft ontvangen. Algemeen houdt men het er echter voor, dat eene verklaring van zoodanigen aard thans geen doel meer zal treffen; — dat zij vroeger had behooren te zijn gedaan, en in de gegevene omstandigheden de zaak van den generaal *Changarnier* eer zal benadeelen, dan verbeteren.

Wat van dit een en ander ook zijn moge, de strijd tusschen den Voorzitter der Republiek en den generaal *Changarnier*, opperbevelhebber van Parijs, schijnt thans heviger te zullen worden, dan ooit te voren. Het voordeel was tot dus ver aan den kant van den generaal *Changarnier*; doch thans heeft deze, welligt ten gevolge van één misslag, veel grond verloren, en zal hij vermoedelijk moeten bukken. De handhaving van den generaal *Changarnier* in zijne hooge betrekking staat, wel is waar, in het naauwste verband met de eer en de waardigheid der Wetgevende Vergadering, op welke vooral van de linkerzijde een zoo hooge prijs wordt gesteld; doch het is niet vermoedelijk, dat de ultra-republikeinen partij zullen trekken voor hunnen grootsten vijand, den generaal *Changarnier*, en op diens handhaving in zijne betrekking zullen aandringen, alleen om de souvereiniteit der Wetgevende Vergadering te vrijwaren tegen inbreuk van de zijde der uitvoerende magt.

Onder de hooggeplaatste personen, welke de heer *Lodewijk Napoleon* heeft geraadpleegd, omtrent hetgeen hem te doen staat, behoort de heer *Molé* te worden genoemd. Deze staatsman heeft, naar men verzekert, den Voorzitter ten sterkste *afgeraden*, om overtegaan tot het ontslaan van den generaal *Changarnier*; doch heeft hem daaromtrent tot geene andere denkbeelden kunnen brengen. Men verzekert, dat de Voorzitter den heer *Molé* heeft toegevoegd: „Al moest ik binnen acht dagen te Vincennes worden gevangengezet, zal ik niet dulden, dat het bevel over het leger van Parijs langer in handen blijve van den generaal *Changarnier*. Reeds veel te lang ben ik lijdelijk van zijne heerschzucht en beleedigende onbescheidenheid getuige geweest. Het is thans genoeg. Ik duld het langer niet. Dat de Wetgevende Vergadering, dat geheel Frankrijk kieze tusschen *Changarnier* en mijn persoon!" De heer *Molé* moet daarop hebben geantwoord: „Als de zaken zoo gesteld zijn, zal ik zwijgen. Ik zal God bidden, dat hij Frankrijk vrijware voor de rampen, welke ik voorzie, dat komen zullen."

De heer *Molé* maakt, naar men verzekert, van dit gesprek geen geheim, en verkondigt aan allen, die het hooren willen, dat de Voorzitter der Republiek onherroepelijk besloten heeft, om zich te ontslaan van den generaal *Changarnier*, en dat niets ter wereld hem van gedachte zal doen veranderen. De heer *Molé* geeft duidelijk te kennen, dat hij de toekomst met bekommering te gemoet ziet.

— Onder de leden van het aftredende ministerie, die niet weder tot bewindslieden zullen worden benoemd, worden heden opgegeven de generaal *Schramm*, minister van Oorlog, en *Dumas*, minister van Koophandel en Landbouw. Welligt luidt die opgaaf morgen weder anders. In elk geval zijn er echter thans meer of minder belangrijke verwikkelingen te voorzien. Want, of de Voorzitter zal op zijn voornemen, om den generaal *Changarnier* te ontslaan, moeten terugkomen, of die generaal zal worden ontslagen. In het eerste geval zal de Voorzitter, magteloos en ontdaan van allen zedelijken invloed, geheel zijn overgegeven aan de magt en willekeur der Wetgevende Vergadering. Geschiedt echter het tweede, dan zijn de gevolgen onberekenbaar. Houdt de Wetgevende Vergadering stand, 't welk mogelijk, doch geenszins zeker is, dan zal zij zich waarschijnlijk *permanent* verklaren, en den generaal *Changarnier* onverwijld met hare bewaking belasten.

Heden is weder weinig belangrijks voorgevallen in de zitting der Wetgevende Vergadering. De minister van Justitie, de heer *Rouher*, was het eenige lid van het thans aftredende Bewind, 't welk ter vergadering aanwezig was. De wet op de hypotheken was het onderwerp der beraadslaging, waaraan de afgevaardigden *Demante*, *Marc Dufresne*, *Gaslonde* en *de Vatimesnil* hebben deelgenomen. De minister *Rouher* heeft mede het woord gevoerd over de hervorming van het hypothecaire stelsel. Weder is men heden tot geene beslissing gekomen, en de verdere behandeling van de zaak is tot de zitting van morgen uitgesteld.

Onder de aanwezige afgevaardigden heeft men den generaal *Changarnier* bespeurd. Alle invloedrijke afgevaardigden, bekend als hoofdleiders der gematigde partij, waren afwezig. Tot aller verwondering was de gemoedsgesteldheid der volksvertegenwoordigers heden zeer kalm, en in elk geval werd er geenszins die spanning waargenomen, welke daar gedurende de laatste dagen had geheerscht.

De prijzen der fondsen waren heden ter beurze willig, 't welk, volgens de organen van het Elysée-National, alleen moest worden toegeschreven aan de zekerheid, dat men eerlang van de heerschappij, welke de generaal *Changarnier* uitoefent, zal zijn ontslagen. Het publiek scheen echter geenszins zoo geheel hiervan overtuigd te zijn. Ter beurze was het gerucht verbreid, dat de minister *Lahitte* aan het hoofd van het departement van Buitenlandsche Zaken zou worden vervangen door den tegen-

woordigen gezant te Londen, den heer *Drouyn de Lhuys.* Als minister van Oorlog, ter vervanging van den generaal *Schramm*, werd genoemd de afgevaardigde *Roudon.*

Of het ontslag van den prefect van politie *Carlier* zal worden aangenomen, blijkt niet. Tot dus ver is de genoemde ambtenaar in de bovengemelde betrekking werkzaam, en heden ochtend is hij, met de leden van het ministerie, bij den Voorzitter *Lodewijk Napoleon* toegelaten.

Het Hoofd der Republiek vertoont zich van tijd tot tijd in 't openbaar. Gisteren heeft hij, te paard, de geheele linie der Boulevards afgereden. Heden heeft hij de onlangs geopende tentoonstelling van schilderijen bezocht. Over het algemeen wordt hij, wel is waar, niet met geestdrift, doch met betamelijke onderscheiding bejegend.

Onder de geruchten van den dag behoort, dat er maatregelen worden genomen, om eene vereeniging te bewerken van Orleanisten, Legitimisten en gematigde Republikeinen, die gezamenlijk op *eene constitutionele wijze* de herziening der Constitutie zullen trachten door te drijven, ten einde alzoo te geraken *tot eene geheele afschaffing van het Voorzitterschap.* In stede daarvan zou men overgaan tot het organiseren van een Directorium. Dit gerucht vindt geloof: doch men houdt het er voor, dat de uitvoering van dat voornemen met al te groote moeijelijkheden in verband staat, dan dat er kans zou bestaan dat het ingang vinde.

Van goederhand wordt intusschen medegedeeld, dat de vereeniging der drie bovengemelde partijen indedaad bestaat, en dat daaraan de herhaalde nederlagen moeten worden toegeschreven, welke het ministerie onlangs heeft ondergaan. Ten aanzien van de herziening der Constitutie zou men verlangen de ontbinding der tegenwoordige Wetgevende Vergadering en hare vervanging door eene Constituerende Vergadering. De drie partijen, te zamen vereenigd, zouden een genoegzaam getal stemmen kunnen bijeenbrengen, om de Bonapartisten, vereenigd met de ultra-republikeinen, tot zwijgen te brengen. In de Constituerende Vergadering zou alsdan het bekende amendement van den republikein *Grevy* te berde worde gebragt, 't welk inhoudt: „Eene Republiek, zonder Voorzitter."

Velen houden dit ontwerp voor eene hersenschim. Anderen zijn van een tegenovergesteld gevoelen, en gronden zich hierop, dat indedaad een zoodanige toestand voor de drie partijen voordeelen oplevert. De Republikeinen van alle kleuren zouden alsdan eene Republiek bezitten met eenen waarborg te meer, vermits op die wijze de terugkeer van een Vorst aan het Hoofd van Frankrijk eene onmogelijkheid zou zijn. Dit zou veel gewonnen zijn, vermits de ondervinding heeft geleerd, dat de fransche kiezers hunne stem liever uitbrengen op een Vorst, dan op een gewoon burger. De Orleanisten en Legitimisten zouden een Directorium verlangen, omdat daardoor het beginsel van *den persoon* zou worden uit den weg geruimd, en de vraag van den *wettigen* persoon in 't midden kan worden gelaten.

Inmiddels beginnen de afgevaardigden, welke tot de gematigde partij behooren, voorzorgen te nemen, voor het geval, dat de Regering tot maatregelen mogt willen besluiten, ten einde zich met geweld van de Wetgevende Vergadering te ontdoen. Reeds is eene commissie georganiseerd, bestaande uit 12 leden, die daartoe afgevaardigd zijn door de drie afzonderlijke vereenigingen der Pyramiden, Rivoli en door de vereeniging *Molé.* De heer *de Broglie* staat aan het hoofd dezer commissie, die belast is met het beramen van maatregelen, om des gevorderd de Wetg. Vergadering te beschermen.

— Te midden der verwikkelingen van het oogenblik heeft prins *Callimachi*, de turksche gezant, gisteren avond een buitengemeen prachtig bal gegeven, 't welk door het geheele corps-diplomatique, al de ministers en een aantal aanzienlijke ingezetenen dezer stad is bijgewoond.

— De eisch tot schadevergoeding, ter zake van het *onwettig* ontslaan uit de gevangenis van den heer *Mauguin*, zal morgen voor de regtbank dienen. Men verzekert, dat de regterlijke overheid ongezind is om in dezen te bukken, en mitsdien de geldigheid van het gewezen vonnis zal handhaven. Dat dit aanleiding zou geven tot het ontstaan van nieuwe moeijelijkheden, kan wel als zeker worden aangenomen.

— Naar luid van het dagblad *le Constitutionnel*, heeft de fransche Regering besloten om eenige oorlog-stoomschepen te zenden naar de italiaansche kust, ten einde elke poging tegentegaan, die mogt worden aangewend om de rust op het schiereiland, doch bijzonder in de Pausselijke Staten, te verstoren.

— De berigten uit Madrid zijn niet zonder belang. Eenige afgevaardigden, die tegen het heffen der belastingen op den tegenwoordigen voet hebben gestemd, zijn als lands-ambtenaren ontslagen. Dit scheen nogal ontevredenheid te baren.

De heer *Mon* was den 1sten Januarij te Madrid aangekomen, en sedert waren de geruchten omtrent eene aanstaande wijziging van het spaansche ministerie weder ter toegenomen.

LONDEN, 7 Januarij. ('s avonds).

Men heeft met het koninklijke stoomschip *America*, gisteren in Liverpool aangekomen, berigten uit Boston van den 26sten en uit Nieuw-York van den 27 December ontvangen.

In deze berigten wordt gemeld, dat de oostenrijksche Regering zich, bij monde van haren zaakgelastigde in de Vereenigde-Staten, heeft beklaagd over de wijze, op welke de americaansche Regering zich zoude hebben ingelaten met de hongaarsche opstandelingen, en in 't algemeen met de aangelegenheden van Hongarije. Zoo het schijnt, heeft dit beklag weinig indruk gemaakt. Men verzekerde ten minste, dat de secretaris van Staat voor de Buitenlandsche Zaken had gemeend, bij zijn antwoord, de genomene maatregelen en gedragingen der noord-americaansche Regering allezins te kunnen regtvaardigen.

In Nieuw-York was eenige spanning ontstaan, ter zake van de uitvoering van de laatste algemeene wet op den slavenstand. Aldaar was een kleurling, verdacht en vervolgd als een gevlugte slaaf, aangehouden en aan een regterlijk onderzoek onderworpen. Van den uitslag van dit onderzoek was nog niet gebleken. Men zag dezelve met belangstelling te gemoet, en, bij het afzenden der laatste berigten, had men bij de volksmenigte nog geen voornemen bespeurd, om zich daadwerkelijk tegen de uitvoering van de wet te verzetten.

Men is in Noord-America zeer verontrust geworden door het gerucht, alsof de bekende en gevierde zweedsche zangeres, *Jenny Lind*, op hare zeereis naar Charleston, schipbreuk zoude hebben geleden. De telegraaf van het zuiden heeft echter de tijding overgebragt, dat zij en haar gevolg behouden ter genoemder plaats waren aangekomen.

Ten aanzien der handels-aangelegenheden wordt gemeld, dat het wegvallen van de vrees voor een algemeenen oorlog op het vasteland van Europa een gunstigen invloed heeft gehad op den verkoop van de katoen.

— De staat van zaken in Parijs werkt niet gunstig op den prijs der britsche fondsen. Heden vleide men zich met eenige verbetering, doch die is nog niet gevolgd.

BRUSSEL, 8 Januarij.

De Koning is door eene ligte verkoudheid verhinderd geworden, om zich naar zijne onlangs aangekochte goederen aan de pruissische grenzen te begeven, maar heeft niettemin aan onderscheidene personen gehoor verleend.

— Uit eene nadere mededeeling van sommige onzer dagbladen, nopens de wijziging, welke de heffing der suiker-belasting in Nederland zoude ondergaan, schijnt te blijken, dat, indien daar werkelijk aan eene dergelijke wijziging is gedacht, deze reeds met het begin van dit loopende jaar zoude hebben moeten worden ingevoerd. In afwachting van hetgeen deswegens zal kunnen gebeuren, heerscht hier te lande verschil van gevoelen over de wijze, waarop de bedoelde belasting zoude moeten geheven worden. Een deskundige, welke vermeent de suikerbereiding grondig te kennen, heeft een vlugschrift in 't licht gegeven, waarin hij geheel andere grondslagen, dan de tot dusverre gevolgde, voor deze heffing voorslaat. Zijn voorstel heeft bij den antwerpschen handel allezins bijval gevonden; maar geenszins bij den minister van financien, den heer *Frère*, welke, zoo men verzekert, in geen geval, van de tot dus verre gevolgde beginselen wil afwijken, en er des noods zijne ministeriële waardigheid voor op het spel zou zetten.

— Van de clericale zijde wordt bij voortduring een diep stilzwijgen in acht genomen, ten aanzien van het gerucht, als of er eene overeenkomst zou zijn tot stand gebragt tusschen de burgerlijke en de kerkelijke overheid, betreffende het verleenen van geestelijk onderwijs in de staats-inrigtingen.

'S GRAVENHAGE, 9 Januarij.

H. M. de Koningin-moeder heeft dezer dagen aan de echtgenooten van HH. Exc. de gezanten van Oostenrijk en Spanje en van den eersten secretaris des ministers van Frankrijk particuliere audientie verleend.

— Heden middag is bij den oostenrijkschen gezant een groot diner gehouden, waaraan de leden van het corps diplomatique en de ministers hebben deelgenomen.

[*Met den telegraaf.*] Z. M. de Koning heeft Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* bevorderd tot den rang van vice-admiraal.

— Bij besluit van den 7den zijn de provinciale commissien van landbouw ontbonden geworden.

HAARLEM, 9 Januarij.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, hebben, bij het verslag van de commissie der Staten dezer provincie, betreffende het ontwerp der gemeente-wet, met welk verslag de genoemde Staten zich hadden vereenigd, — Z. M. den Koning het volgende adres aangeboden:

„ Door den Minister van Binnenlandsche Zaken is aan de provinciale Staten van Noord-Holland, bij missive van 5 October j. l., toegezonden een ontwerp van gemeente-wet, met bijgevoegde memorie van toelichting, om daarop, ingevolge art. 138 der Grondwet, Uwe Majesteit te dienen van advies.

„ Ten einde hieraan te voldoen met al die naauwgezetheid, die de trouwe naleving der Grondwet vordert, hebben de Staten van Noord-Holland gemeld ontwerp in handen gesteld van eene commissie, om daarover een rapport uittebrengen, en naar aanleiding van dat rapport, de ontworpene gemeente-wet, in de zittingen van 28, 29 en 30 November in ernstige overweging genomen. Dit rapport wordt hiernevens overgelegd. Behoudens eenige weinige aanmerkingen, op den kant van hetzelve aangeteekend, hebben de Staten zich met het rapport vereenigd, en besloten hetzelve aan Uwe Majesteit aan te bieden.

„ De Staten hebben ons daarbij belast, in het bijzonder de aandacht van Uwe Majesteit te bepalen op de hoofdaanmerkingen, in het rapport voorkomende, en wel bepaaldelijk: dat in het ontwerp niet genoegzaam zou zijn gelet:

„ Op de grondwettige zelfstandigheid der gemeente-besturen;

„ Op de provinciale Staten, als de magt, die grondwettig is aangewezen, om bij Uwe Majesteit de plaatselijke belangen voor te staan;

„ Op de bevoegdheid van den burgemeester, als ambtenaar van de uitvoerende magt;

„ Op den aard der plaatselijke begrootingen; noch

„ Op hetgeen ten aanzien der plaatselijke belastingen thans bepaald kan worden.

„ Ter voldoening aan die last zij het ons vergund de aandacht van Uwe Majesteit inzonderheid op het volgende te vestigen.

„ De Grondwet heeft wel ééne algemeene wet voor alle gemeenten gewild, zonder onderscheid van grootte; maar zij heeft tevens de grenzen aangewezen, wat aan de wet, wat aan de huishoudelijke reglementen behoort te worden overgelaten.

„ De wet schijnt niets anders te moeten regelen dan: 1° *de zamenstelling*; 2° *de inrigting*; 3° *de bevoegdheid* der gemeente-besturen; en 4° *de grondwettige beperkingen*, waaraan de vrijheid van den gemeenteraad om het huishoudelijk bestuur te regelen, in artt. 141 tot 143 der Grondwet is onderworpen.

„ De zelfstandigheid der gemeente-besturen in de regeling van het inwendig gemeente-bestuur is door de duidelijke bepaling van art. 140 der Grondwet gewaarborgd.

„ Alleen bij de strenge handhaving van dit beginsel kan aan de gemeente-besturen die zelfstandigheid verzekerd worden, waarop in Nederland ten allen tijde zooveel prijs is gesteld. Dat beginsel is echter in het ontwerp van wet niet genoegzaam erkend, waardoor dikwijls aan den gemeenteraad is onttrokken, wat grondwettig tot denzelven zou behooren, en aanleiding is gegeven tot onnoodige centralisatie. Men vergelijke de algemeene beschouwingen in het rapport, bladz. 1—3, 18—19 en 27, en de bijzondere aanmerkingen op de artt. 27, 36, 37, 38, 41, 43, 61, 67, 68, 69, 100, 104, 119, 120, 121, 123, 126, 134, 135, 136 enz.

„ De Grondwet wijst de provinciale Staten aan, als de magt, om de belangen der ingezetenen van hun gewest bij Uwe Majesteit voor te staan. Geheel overeenkomstig met deze grondwettige bepaling zoude het zijn, wanneer de gemeente-wet aan de Gedeputeerde Staten opdroeg, aan Uwe Majesteit eene [voor-]dragt te doen, telkens wanneer eene beschikking omtre[nt] *plaatselijke* belangen van Uwe Majesteit wierd gevorderd. [Dit] kan tot meerdere inlichting strekken, wanneer met de [voor-]dragt des ministers aan Uwe Majesteit mogt medegedeeld [wor-]den de voordragt van die vergadering, die de Grondwe[t ge-]voegd verklaart, de belangen der ingezetenen bij Uwe M[ajes-]teit voor te staan. Men vergelijke de aanmerkingen in [het] rapport op artt. 36, 60, 62, 64, 73, 78 en 93.

„ Voor de kracht van de uitvoerende magt is het wens[che-]lijk te achten, dat de Voorzitter van den Gemeente[raad,] door Uwe Majesteit benoemd, vrij en zelfstandig hand[ele,] waar slechts uitvoering van wetten, provinciale regle[men-]ten, en raadsbesluiten van hem gevorderd wordt. De Sta[ten] hebben daarom de bepalingen van het ontwerp goedgeke[urd,] dat de burgemeester in de gemeente het hoofd der po[litie] is, wanneer namelijk daardoor niet worde uitgesloten, [dat] in groote steden het politie-beheer worde opgedragen [aan] eenen hoofdambtenaar van politie, onder toezigt des [bur-]gemeesters. Dit toch is noodzakelijk; omdat de burgem[ees-]ter in groote steden anders met te veel werk en met te gr[oote] verantwoordelijkheid zoude belast worden. Hetgeen [de Staten] goedkeurt is het beginsel, dat de burgemeester in de gem[een-]te de hoofdambtenaar der uitvoerende magt is, aan [wien] alle andere ambtenaren der uitvoerende magt ondergesc[hikt] zijn. De Staten wenschen dit beginsel ook op andere [han-]delingen dan de bloote handhaving van orde toegepast [te] zien. Zij achten het hoogst wenschelijk, dat in algem[eene] trekken de onderscheiden werkkring van den burgeme[ester] en van het collegie van burgemeester en wethouders wo[rde] aangewezen, in dier voege echter, dat de speciale aan[wij-]zing, wat door den Raad, wat door het collegie van b[ur-]gemeester en wethouders, wat door den burgemeester all[een] moet geschieden, als behoorende tot het inwendig geme[ente-]bestuur, aan de regeling der huishoudelijke reglementen, d[oor] den Raad vast te stellen, moet overgelaten worden. M[en] vergelijke het rapport bladz. 27—29 en bl. 32, en de b[ij-]zondere aanmerkingen op art. 70, 90, 134, 135 en 179.

„ Plaatselijke belastingen behooren slechts voor plaatseli[jke] uitgaven geheven te worden. Overeenkomstig dit begin[sel] zouden geene *Rijks*-uitgaven op de plaatselijke begrooting [be-]hooren gebragt te worden. Dit beginsel, dat een hoekst[een] uitmaakt van het algemeen financieel stelsel, schijnt in [het] ontwerp uit het oog verloren. De Staten hebben zich een[pa-]rig vereenigd met hetgeen te dien opzigte voorkomt in [het] rapport bladz. 36, op art. 196.

„ Het Hoofdstuk, handelende over de plaatselijke belast[in-]gen, hebben de Staten met de meest naauwgezette belangst[el-]ling overwogen. Zij zijn van oordeel dat het onderwerp b[e-]hoort tot de gemeente-wetgeving, waaromtrent de Stat[en] grondwettig moeten gehoord worden. Zij zijn geroepen [tot] verdediging der plaatselijke belangen van hun Gewest, en b[e-]hooren dus gehoord te worden in de wettige regeling der pla[at-]selijke belastingen.

„ Dit ligt in den geest, en de letter der Grondwet.

„ In dit opzigt vereenigt men zich geheel met het stelsel v[an] de concept-wet. Eene vaststelling van de beginsels omtre[nt] de plaatselijke belastingen, kan dus niet wel geschieden zo[n-]der dat de Provinciale Staten deswege gehoord worden; ma[ar] men erkent tevens de groote moeijelijkheid, om dit onderwer[p] *thans* door de Wet te regelen. Het stelsel, dat men omtre[nt] plaatselijke belastingen moet volgen, is afhankelijk van he[t] stelsel omtrent de Rijks-belastingen. Er moet tusschen beid[e] stelsels eene overeenstemming plaats hebben. Het is wel nie[t] mogelijk thans andere dan zeer algemeene beginselen vast t[e] stellen. Alle speciale bepalingen behooren tot een later tijd[-]stip verschoven te worden. Wat de voorgedragene bepaling[en] zelve betreft, deze zijn in het rapport beschouwd, deels al[s] onuitvoerlijk, deels als hoogst nadeelig voor de belangen der ingezetenen. De vergadering heeft zich met die beschouwing vereenigd, en wij zijn gelast, Uwe Majesteit eerbiedig, maar met aandrang te verzoeken, aan die bepalingen Uwe goedkeuring té verleenen. Men vergelijke bl. 42 van het rapport, en de aanmerkingen op artt. 229—243.

„ Zoo de Staten van Noord-Holland het van hunnen pligt geacht hebben, Uwe Majesteit met vrijmoedigheid op de leemten en gebreken van het ontwerp van gemeente-wet te wijzen, opdat daaraan zoude kunnen te gemoet gekomen worden, zoo hebben zij zich tevens eenparig vereenigd met het gevoelen van de commissie, dat het ontwerp van gemeente-wet zeer vele nuttige en juiste bepalingen bevat; zoodat men vertrouwen mag, dat het ontwerp, gewijzigd en veranderd na raadpleging van de aanmerkingen der provinciale vertegenwoordigers, eenmaal tot eene zeer goede algemeene gemeente-wet zal leiden."

— De heden avond ontvangene berigten uit Londen van gisteren ochtend behelzen geen nieuws van eenig gewigt. Met den telegraaf was men onderrigt, dat de stoomboot *Tay* dien ochtend te Southhampton was aangekomen met de west-indische en mexicaansche brieven en 700,000 doll. in specie. De inhoud der medegebragte tijdingen was te Londen nog niet bekend.

Het heeft H. M. de Koningin behaagd, aan de wed. *de Lange* en *v. Eck*, te Haarlem, eene ruime inteekening toetezenden voor de liefdadige vereeniging, ter vervaardiging van voorwerpen in was.

— Te Breda zijn in het jaar 1850 geboren 226 zonen, 226 dochters; te zamen 452 kinderen. Overleden 161 personen van het mann., 166 van het vrouw. geslacht; te zamen 327, waaronder begrepen 25 doodgeboren en 4 in het garnizoens-hospitaal. Gehuwd 88 paren.

Te Dordrecht zijn in genoemd jaar geboren 401 zonen, 436 dochters; te zamen 837 kinderen, waaronder 57 levenloos. Overleden 298 pers. van het mann., 293 van het vrouw. geslacht; te zamen 591, waaronder mede die 57 levenloos geborenen zijn begrepen. Gehuwd 241 paren.

Te Tiel: geboren 205 kinderen; overleden 130 personen; gehuwd 54 paren.

Te Zalt-Bommel: geboren 55 zonen, 56 dochters; te zamen 111 kinderen. Overleden 30 pers. van het mann., 33 van het vrouw. gesl., en 6 levenloos geboren kinderen; te zamen 69. Gehuwd 35 paren.

Wageningen: geboren 68 zonen, 66 dochters; te zamen 134 kinderen. Overleden 86 personen. Gehuwd 33 paren.

Te Middelburg: geboren 254 zonen, 267 dochters; te zamen 521 kinderen. Overleden 231 pers. van het mann., 234 van het vrouw. gesl.; te zamen 433, behalve 43 levenloos aangegeven kinderen. Gehuwd 181 paren.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 9 Januarij. Den 8sten dezer is in Texel niets binnengekomen, doch uitgezeild Hayes (st.) naar Londen; de wind w.

Den 7den dezer is in het Vlie binnengekomen Preckel van Dantzig en uitgezeild Lange en de Jong, beide naar Hamburg.

Den 5den dezer was op de hoogte van Portland het schip *drie Gebroeders*, kapt. Swart, van Batavia naar Rotterdam.

Den 18den Dec. is te Lisbon met verlies van de groote stag binnengeloopen, doch heeft 26 dito de reis voortgezet het schip *Adriana*, kapt. van Gend, van Maassluis naar Valparaiso.

Den 22sten Dec. is wegens gebrek aan proviand te Lisbon binnengeloopen, doch heeft 25 dito de reis voortgezet het schip *de Hoop*, kapt. Tolner, van Smirna naar Amsterdam of Rotterdam.

Te Malaga is binnengeloopen het schip *Elsje*, kapt. de Boer, van Amsterdam naar Genua.

Te Brouwershaven is aangekomen het schip *Batavia*, kapt. Verschoor van Batavia. Te Gibraltar den Breems van Vlaardingen en Valkenier van Lisbon. Te Lisbon Klok van Amsterdam, Strijbos, van der Borden en van Vliet, alle 3 van Vlaardingen. Te Port a Port Klein; te Bilbao Presno, beide van Amsterdam. Te Nantes Goossens; te Belfast de Jonge; te Glasgow D. Martin, alle 3 van Rotterdam. Te Hull Jackson van Middelburg.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

9 *Januarij* 1851. — 4½ *Ure.*

	van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. . . 2½ pct.	57 1/16	¼	87⅛
" " 3 "	67	⅛	67
" " 4 "	88	3/16	88 1/16
Amortisatie-Syndicaat . . 3½ "	88⅜	—	—
Handelmaatschappij 15 *Jan.* "	—	—	—
Oost-Indische Leening . 4 "	87⅛	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.	—	—	—
Leen. " " . 4½ pct.	98½	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . . 4½ "	93¼	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . . 3 "	53 9/16	¾	53 9/16
" . . . 5 "	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . . 5 "	105⅜	½	—
" " 1828/1829, 5 "	104½		—
Certificat. " 1831/1833, 5 "	94⅝	—	—
" " 1840. . . . 4 "	87¼	—	—
" bij Stieglitz . . 4 "	86⅜	½	86⅜
" " " N. . 4 "	86⅛	—	—
Inschr. in Assignatiën . . 6 "	64	—	—
Certific. van " . . 6 "	65¾	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . . *f*	143¼	—	—
Obligatiën . . . . 4 pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85, 5 "	12¼	—	—
" " £ 510, 5 "	12⅜	7/16	12⅜
" Onb. Stukk. 5 "	12	—	—
Obligatiën. . . . . 3 "	39 5/16	⅜	—
" Binnenl. . . . . 3 "	33 11/16	⅞	33 11/16
Passieve	—	—	—
Ardoin Coupon	7¾	13/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . 5 pct.	—	—	—
" " " . . 4 "	61¾	—	—
" Metalliek . . 5 "	69⅞	70 5/16	—
" " N. . . 5 "	75 11/16	76	75¾
" " . . 2½ "	37⅜	—	—
BELGIE, ...	—	—	—
Banc. Belge . . . . 4½ pct.	47¼	—	
Rothschild, ... 2½ "	47 5/16	7/16	47 5/16
" . . . . 4½ "	—	—	
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100 5 "	88⅜	89	—
" " £ 200 5 "	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans 4 "	35 3/16	—	—
" . . . . . . 4 "	34⅞	35	34⅞
Binnenlandsche à 1 conto 5 "	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . . 4 "	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans . 2¾ "	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100 1¾ "	18	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 . 5 "	34¼	⅜	34¼
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.	—	—	—

Rusland certific. administr. te Londen 4½ pc. 94½. Pruissen Aandeelen 1832 *f* 212 Denemarken oblig. te Londen 5 pc. 98. Brazilie geldl. 1843, van £ 100 5 pc. 87. Columbia Equador 3⅛. Venezuela oblig. uitgest. 11¾. Oude 2½ Metall. 36⅜. Louisiana 5 pc. 96½. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels*,
J. STROEVE Bz., *Pres.*

NB. De notering van gisteren der aandeelen Nederl. Handelm. is verkeerdelijk gesteld 109½, moet zijn 109¼.

De markt was heden voor de binnenl. fondsen nagenoeg op gelijke hoogte als gisteren. Onder de buitenlandsche waren de russische iets vaster; doch de overige tot min of meer lagere prijzen te verkrijgen.

Prijzen van Coupons: Metalliek *f* 23,60; Napels. *f* 24,90; Div. Eng. in £ *f* 11,72½; Eng. Russen *f* 11,72½; Frans. *f* 56,25; Belg. *f* 56,25; Pruiss. *f* 34,87½; Spaans. Piast. *f* 2,44; Hamb. Russen *f* 37; Russen in Zilv. R. *f* 36,25; Pools. in fl. *f* 27.

MADRID, 3 Januarij. 3 pc. 33½ ex. div.; 5 pc. 12½.
WEENEN, 7 Januarij. De 5 pc. Metall. 95⅝. Bank-actien 1142.
BERLIJN, 7 Januarij. De 3½ pc. Schuldbr. 85 à 84¾.
FRANKFORT, 7 Januarij. De 5 pc. metall. 73¾; 2½ pc. Nederl. 57¼; 3 pc. Spanje 33½.
LONDEN, 7 Januarij. De 3 pc. gecons. 96⅝. Mexico 35⅛. Peru 79⅞. Spanje 17⅝.
PARIJS, 8 Januarij. De 5 pc. renten 94 fr. 75; 3 pc. renten 56 fr. 80; 3 pc. Spanje 33.
ANTWERPEN, 8 Januarij. De 5 pc. Belgie 97¾; 5 pc. Spanje 12.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 7 Januarij. De granen waren heden, bij geringen handel, iets lager. *Tarwe* 123 à 127 p. n. r. ommel. *f* 6,25 à *f* 6,80; 123 à 127 p. n. old. *f* 6 à *f* 6,60; 120 à 123 p. n. witte *f* 5,90 à *f* 6,65. *Rogge* 15 c. lager; 120 à 123 p. inl. en pruiss. *f* 5,40 à *f* 5,70; 113 à 116 p. ommel. *f* 4,65 à *f* 4,95. *Boekweit* 10 c. lager; 113 à 116 p. gr. zand *f* 5,40 à *f* 5,70; 107 à 110 p. veen *f* 4,30 à *f* 4,65. *Garst* mede lager; 96 à 99 p. winter *f* 3,50 à *f* 3,85; 99 à 103 p. zomer *f* 3,40 à *f* 3,70. *Haver* prijsh. en gevraagd; 78 à 85 p. dikke br. *f* 2,75 à *f* 3,10; 65 à 72 p. witte voer *f* 2,15 à *f* 2,60. *Paardenboonen* *f* 4,60 à *f* 5,10. *Duivenb.* *f* 5 à *f* 5,50. *Koolzaad* *f* 10,50. *Gort* grove *f* 6,90 à *f* 7,25; parel *f* 9 à *f* 12. — *Boter* *f* 23,50 à *f* 24,50.
SNEEK, 7 Januarij. *Boter* *f* 34,50 à *f* 34,75.
DELFT, 9 Januarij. *Boter* *f* 32 à *f* 38.

*** EDELMOEDIGE LANDGENOOTEN!

Voor een talrijk, tot den fatsoenlijken stand behoorend en buiten hare schuld in hoogen nood verkeerend protestantsch gezin, in Maas en Waal, prov. Gelderland, worden eenige kleine liefdegaven afgevraagd. Gaarne verklaren wij ons bereid om, zoo zij gevorderd mogt worden, meerdere inlichting te geven.

Behalve de ondergeteekenden hebben zich tot het ontvangen der giften, welke mede met de omstandigheden der familie bekend zijn, bereid verklaard de heeren *T. C. R. Huijdecoper*, predikant te 's Gravenhage; *E.* baron *van Lijnden*, te Velp, bij Arnhem; *C.* baron *van Lijnden*, 1e luit. der art., te 's Bosch; *A.* gravin *van Rechteren*, te Appeltern.

Appeltern, 27 *December* 1850.
R. VAN HASSELT, Burgemeester.
J. W. VEEN VALCK, Rijks-Ontvanger van Horssen.

*** STAD- EN LANDGENOOTEN! Bij ons beroep op uwen weldadigen zin hebt gij ons niet onverhoord gelaten; wij mogten op onze advertentie, in de Amst. Courant van den 4den en in de Haarlemsche van den 6den Dec. 1850, voor *den Huisvader en de Huismoeder, met een talrijk gezin bezwaard*, ontvangen: van mevr. W. J. R. v. W. *f* 10; R. v. R. *f* 7,50; F. K. *f* 1; T. D. *f* 1; J. J. v. V. een muntbiljet, n°. 7221, *f* 10; B^p. *f* 2,50; J. C. M. v. W. *f* 7,50; een onbekende *f* 3; J. W. B. *f* 25; H. *f* 2,50; L. *f* 3; J. W. E. *f* 25; J. B. *f* 2; mev. B. S. *f* 5; H. v. D. 1 coupon, n°. 4050, postmerk Leyden, *f* 2,97; gebr. B. *f* 1; W. J. W. *f* 6; voor het ongelukkige huisgezin *f* 5; G. *f* 5; A. *f* 5; J. G. E. *f* 25; N. N. 1 coupon, n°. 787, postmerk Leeuwarden, *f* 2,47½; E. U. 1 coupon, n°. 7706, *f* 2,97; B. 1 muntb., n°. 137162, *f* 10; S. U. *f* 2,50; W. B. v. V. *f* 5; P. B. *f* 10; B. *f* 5; G. A. O. *f* 1. Alzoo te zamen *f* 193,91½.

Terwijl wij deze gevers, namens de beweldadigden, danken, [illegible]eren wij, dat er eene som van *f* 300 benoodigd was. Mogten [illegible] die zich tot heden toe terughielden, opgewekt worden, om het [illegible]kende aan te vullen! Wij verheugen ons dankbaar over de [illegible]nkelijke redding van dit huisgezin; wij hopen op eene volko[illegible]e! Daartoe zullen wij het voortdurend met raad en daad bijstaan.

Amsterdam, J. W. BENTEN.
Januarij 1851. P. BEST.

*** Ondertrouwd:
JAN JACOB VAN DEN BROEK,
beroepen Predikant te *Welsum*, en
JOHANNA CARP.
LEYDERDORP, 9 Januarij 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Mr. H. ENGELBERTS
met
Jonkv. F. J. G. QUARLES VAN UFFORD.
ZUTPHEN, 7 Januarij 1851.

*** Getrouwd:
ROERMOND, 8 Januarij 1851.
J. L. A. M. VAN ERP, te *'s Bosch*, met
M. H. H. NAUS.

*** Getrouwd:
ZUTPHEN, 9 Januarij 1851.
Eenige kennisgeving.
A. J. NIJMAN
en
E. H. C. ROOSEGAARDE.

*** Heden verloste voorspoedig van eenen ZOON *WILLEMINA VAN DER BURGT*, geliefde Huisvrouw van J. DOLK Hz.
LEUR, 5 Januarij 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *P. WALIG*, geliefde Echtgenoote van
KROMMENIE, JAN VAN EDEN Jz.
6 Januarij 1851. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *A. C. VAN DAM*, geliefde Echtgenoote van
YSELBORG, bij *Zutphen*, W. MEURS.
7 Januarij 1851.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *J. M. TYDEMAN — ROMSWINCKEL.* Eenige kennisgeving.
DORDRECHT, 8 Januarij 1851.

*** Bevallen van een' ZOON Vrouwe *PAULINE SARAH GRANSBERG*, geboren *HOYNCK VAN PAPENDRECHT.* Eenige kennisgeving.
ROTTERDAM, 8 Januarij 1851.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON Vrouwe *JEANNETTE VANDEVELDE*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
HAARLEM, J. J. D. H. VERSCHOOR,
8 Januarij 1851. 2de Luit^t.-Kwart^r.

*** Heden overleed alhier, tot innige droefheid van mij en alle zijne naaste Betrekkingen, mijn hartelijk geliefde, eenig overgebleven Zoon, GERRIT HENDRIK VERMEULEN, in den ouderdom van bijna 24 jaren.
WASPIK, C. J. VAN HEUSDEN,
3 Januarij 1851. Wed. *G. Vermeulen.*
De *Affaire* zal, door de geinteresseerden, op den gewonen voet worden gecontinueerd.

*** 'S GRAVENHAGE, 3 Januarij 1851. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 75 jaren, Vrouwe ALETTA REBECCA MARIA BARKEIJ, Weduwe van den Heer *Pieter Hendrik Schelkes.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, in den ouderdom van 72 jaren, mijne geliefde Zuster, MARIA ELIZABETH ARENTSEN, Wed. *Andreas Daniel Homan.* A. ARENTSEN,
AMSTERDAM, Wed. *H. H. Burger.*
3 Januarij 1851.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze waarde Vader, de Heer RUDOLPH CHRISTIAN BURLAGE, na een kort lijden, in den ouderdom van ruim 79 jaren. J. C. BURLAGE,
ROTTERDAM, *uit aller naam.*
den 5den Januarij 1851. Eenige kennisgeving.

*** Heden eischte God weder van ons de oudste onzer LIEVELINGEN; slechts twintig maanden gevoelden wij ons hoogstgelukkig in haar te bezitten.
IJSSELMUIDEN, S. H. B. TINEKEN.
6 Jan. 1851. M. R. A. M. TINEKEN-BONDAM.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne diepe smart, mijne geliefde Echtgenoote, THEODORA JOHANNA EVERHARDA VAN DER KETTEN, in den ouderdom van 30 jaren. M. DE RAS,
NIJMEGEN, Mil^r. Onder-Intendant.
7 Januarij 1851.

*** Heden overleed, ten mijnen huize, onze hartelijk geliefde Moeder, Vrouwe SARA MARIA BOWIER, Weduwe den Heer *H. W. Aalstius den Appel*, in den ouderdom van 60 jaren.
H. AALSTIUS DEN APPEL,
mede uit naam mijner Broeders en van mijne Zuster.
ROTTERDAM, den 7den Januarij 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Te 's GRAVENHAGE, den 7den Januarij 1851 overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van 38 jaren, de Wel-Edel-Gestrenge Heer ADRIEN BERNARD HOUTKOPER, in leven Secretaris-particulier van wijlen Z. M. Koning *Willem II.*

*** Heden overleed, na smartelijke ongesteldheid, tot mijne en onzer Kinderen diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, GEERTRUIDA VAN GELDER, in den ouderdom van ruim 51 jaren. J. C. KEG.
ZAANDAM, 7 Januarij 1851.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze *algemeene* tevens als *bijzondere* kennisgeving aan te merken.

*** Voor de menigvuldige blijken van belangstelling bij de geboorte onzer *Tweelingen*, betuigen wij hierdoor onzen dank. W. FRICKE en Echtgenoot.
GOUDA, 8 Januarij 1851.

*** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, betoond bij het overlijden van Mejufvrouw *C. Verwoert*, betuigen de Betrekkingen bij dezen hunnen dank.
'S GRAVENHAGE, 9 Januarij 1851.

*** Aan een aanzienlijk Instituut verlangt men een SECONDANT, die behulpzaam kan zijn in het geven van grondig onderwijs in de moderne Talen en in de Wiskunde, tegen een Salaris van *f* 400. Adres *franco*, onder Letter G., bij de Boekhandelaren VAN HEYNINGEN en POST UITERWEER, Oudegracht, over de Gaardbrug, te Utrecht.

*** COLPORTEURS.

In alle deelen van ons Vaderland worden geschikte PERSONEN gevraagd, om, tegen eene ruime provisie, werkzaam te zijn ter verkrijging van Inteekenaren op een solied en goedkoop **Christelijk Tijdschrift.** Nader informatie te bekomen bij den Boekhandelaar D. H. FIKKERT, Bantammerstraat, N°. 1, te Amsterdam.

*** Een Notaris ten Platten Lande vraagt een' JONGELING, niet beneden de 16 jaren, van de Protestantsche Godsdienst, ter opleiding in het Vak, tegen billijke schadeloosstelling voor Kostgeld en onderrigt in het Notariaat. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij de Boekh. J. NOORDUIJN en ZN., te Gorinchem.

*** HUWELIJKS-AANVRAAG.

Een JONG MENSCH, eener eerste Familie, zoekt, langs dezen weg, in kennis te komen met een MEISJE geëvenredigd aan zijnen stand, welke p. m. 700 Gulden inkomen heeft. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. A., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** LET WEL.
Eene JUFVROUW, van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst tot opbeuring en gezelschap eener DAME, of tot assistentie in eene HUISHOUDING. Zij kan van bekwaamheid en goed gedrag de beste getuigen bekomen. *Franco* adres, onder de Letters G. H., bij den Boekverkooper J. H. BRINKMAN, Singel, hoek van de Reestraat, te Amsterdam.

*** Tegen Februarij eerstkomende wordt gevraagd: Eene WINKELDOCHTER, van de Protestantsche Godsdienst, goed kunnende Rekenen en Schrijven en voorzien van getuigenis van eerlijkheid en goed gedrag. Diegene, welke reeds in eene *Winkel-Affaire* is werkzaam geweest, zal het meest in aanmerking komen. Adres met *franco*, eigenhandig geschreven Brieven, onder Letter R., bij den Boekhandelaar K. LOOS, Weste-Wagenstraat te Rotterdam.

ZELDZAME GELEGENHEID.
Eene jonge, gezonde MIN, veertien dagen kraams, te bevragen, met *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar W. F. STRAMROOD, te Wijk bij Duurstede.

*** Op eene talrijke Kostschool verlangt men tegen primo Mei eene LINNENMEID, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 25 en 30 jaren, goed kunnende Stoppen, Naaijen, Mazen en met de Wasch omgaan. Adres, onder Letter A., bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda. Brieven *franco*.

*** VOORWERPEN IN WAS VERVAARDIGD.

FRAAIJE BLOEMEN, BLOEMENMANDJES, VRUCHTEN, GEBAKKEN, DESSERT, ENZ., alles uit Was zamengesteld.

Eenige Dames, hier ter Stede en elders, zich vereenigd hebbende deze VOORWERPEN te vervaardigen, noodigen door deze hunne Land- en Stadgenooten uit, om door Inteekening hieraan deeltenemen, daar de opbrengst hiervan dienen moet ter verpleging van Behoeftige Kinderen, welker Ouders, gedurende den dag, hunnen arbeid buiten hunne Woning hebben.

Naarmate men inteekent ontvangt men een of meer Exemplaren. Na aflevering dezer Voorwerpen wordt per kwitantie gedisponeerd. Bij de ondergeteekenden is een Inteekenboek hiervoor voorhanden, en welke bereid zijn alle inlichtingen voor bovengenoemd doel te geven.

Haarlem. Namens de Vereeniging,
de Wed. DE LANGE en VAN EK.

*** Voor de 213de Staats-Loterij, waarvan de Trekking op Maandag den 13den Januarij eenen aanvang neemt, zijn te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, volgens het Plan, bij C. D. HUET,
gekwalificeerd Kollecteur.

*** TE HUUR,
onder Oosterbeek, bij Arnhem: Een roijaal BOVENHUIS, met 3 ruime Kamers, die een fraai uitzigt hebben over de geheele Landstreek, den Rijn en de Betuwe; voorts een Zolder, en beneden eene Keuken, Meidenkamer, Kelder en Waschhuis, terwijl de vrije Wandeling in eenen grooten Tuin wordt toegestaan. Te aanvaarden met 1°. Mei 1851. Adres met *franco* Brieven, onder Lt. G, bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem.

*** TE HUUR OF TE KOOP:
Een voor wenige jaren nieuw gebouwd en goed onderhouden HEERENHUIS, bestaande in drie Kamers, allen behangen en van Stookplaatsen voorzien, Keuken, drooge Kelder en Zolder, Wel- en Regenwater en verdere Commoditeiten, met daarachter gelegen fraaijen Tuin met exquise Vruchtboomen en Waschhuis; alles gelegen op het beste gedeelte der Dedemsvaart, Provincie Overijssel, nabij de R. C. Kerk aldaar. De helft van den Koopschat kan, des verkiezende, tegen behoorlijke Rente, op de Perceelen gevestigd blijven. Iemand hiertoe inclinerende vervoege zich, met *franco* Brieven, onder de Letters W. S., bij den Boekhandelaar J. J. TIJL, te Zwolle.

*** Door sterfgeval en het daarop gevolgd vertrek der geïnteresseerden naar elders, in eene der Steden van Noord-Holland, UIT DE HAND TE KOOP: Eene AFFAIRE in *Manufacturen*, met het daarbij behoorend, onlangs geheel nieuw ingerigt en vertimmerd WINKEL- en WOONHUIS, welke Affaire daarin circa drie vierde gedeelte eener eeuw is en nog wordt gedreven. Nadere informatiën zijn, in *persoon* of op *franco* Brieven, te bekomen ten Kantore van den Notaris C. H. ZOUTMAAT BRUGMAN, te Edam.

*** WILLIGE VERKOOP, op den 16den Januarij 1851, des avonds ten 5 ure, in de Herberg *de Bonte Os*, te Jisp, van eene beste en welgelegene BOERENPLAATS, aldaar, bestaande in een Huis en Erve, genaamd *DE PLOEG*, met Koestalling en Hooiberg, benevens eenige stukken best GRASLAND, te zamen 15 Bunders, 92 Roeden, 40 Ellen; al hetwelk eerst in Percelen en daarna in Massa zal worden geveild. Inlichting is te bekomen bij den Notaris STANT, te Wormer.

*** Op Zaturdag den 25sten Januarij 1851, des namiddags te 5 ure, zal aan *het Kantoor van Verkoopingen* te Utrecht, achter St. Pieter, ten overstaan van den Notaris M. WIGMAN, aldaar, worden verkocht:

N°. 1. Eene HUIZINGE en ERF met TUIN, gelegen te Utrecht, aan de Nieuwegracht, westzijde, bij de Paulusbrug, Wijk A., N°. 883, voorzien van twee Benedenkamers, benevens groote Zaal en Keuken; voorts vier Bovenkamers, Droogzolder met Dienstbodenkamer en Vliering, Provisie-, Wijn- en Turfkelders. Te aanvaarden 1 Maart 1851. En N°. 2. Eene HUIZINGE, ERF en GROND, naast de voorgaande, Wijk A., N°. 882, bevattende zes, zoo Beneden- als Bovenvertrekken, Plaats, Zolder en Kelder. Eerst ieder afzonderlijk en daarna in massa. Breeder bij Biljetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** Men is van meening om op Maandag den 27sten Januarij 1851, des voormiddags te elf ure, ten Huize van *J. Berger*, Kastelein aan het Zand, in de Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

Eene hechte, sterke, weldoortimmerde, geheel vernieuwde HUISMANS-WONING, met ruime Darsch, Hooiberging, Berging voor Zaad en Stalling voor 25 Koeijen, alsmede Koe- en Varkenshok; mitsgaders tien Stukken, door zoet Water omgeven, WEI- en BOUWLAND. Alles staande en gelegen aan den Kortenweg, in de Gemeente Zijpe, ter gezamenlijke grootte van 42 Bunders, 63 Roeden, 20 Ellen; vroeger genaamd „*Guiana*", thans bekend onder de benaming van „*WITTENHOF*". Kadaster Sectie H, Nos. 99—109, 121 en 122.

Deze onroerende Goederen zijn geheel vrij van Molenlasten. Een gedeelte is bezaaid met Winterrogge. De Kooper kan *f* 6000, tegen 5 pCt. 's jaars, op het Perceel gevestigd houden. De Landerijen *dadelijk* en de Gebouwen op 1 Mei 1851 te aanvaarden.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam.

*** De ondergeteekende, Uitgever van het

CHRISTELIJK MUSEUM,

gevoelig voor de velen blijken van goedkeuring, die hij door zijne uitgave mogt verwerven, vindt zich daardoor aangemoedigd om dit Werk met meerder Platen, dan bij de uitgave beloofd is, te kunnen vervolgen. Eerdaags zal er een stuk in voorkomen over de uitbreiding van het Christendom in China, met het

PORTRET VAN Dr. GUTZLAFF.

D. H. FIKKERT.

*** Bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem komt heden van de pers:

BIJDRAGEN VOOR VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS EN OUDHEIDKUNDE, 7e Deels 4e Stuk. Prijs *f* 1,25.

INHOUD: Berigt aangaande het Oud Archief der Stad Nijmegen, door P. NIJHOFF. De Nederl. Wateren vóór de 12e eeuw, door Mr. L. PH. C. VAN DEN BERGH. Aanteekening omtrent Veluwsche Bosschen, door Mr. G. A. DE MEESTER. Oudheden opgegraven te Apeldoorn, door Dr. L. J. F. JANSSEN, enz.

Zoo lang de geringe voorraad strekt worden de *zes eerste Deelen* dezer Verzameling voor den verminderden prijs van *f* 18, in plaats van *f* 30 afgeleverd.

EERSTE UITVOERIGE BESCHRIJVING VAN CALIFORNIË.

Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

AVONTUREN
gedurende een tweejarig verblijf
IN CALIFORNIË
EN ZIJNE MIJNEN,

DOOR

WILLIAM REDMOND RYAN.

NAAR HET ENGELSCH DOOR G. FRANCKEN.

Twee Deelen, met **twee en twintig** Vignetten. *f* 7,50.

Deze hoogst belangrijke beschrijving van *Californië*, zijne *Bewoners*, *Mijnen* en Bezoekers, vereenigt een' zeer boeijenden vorm met een' degelijken inhoud. Terwijl de Auteur zijne eigene wederwaardigheden los en geestig beschrijft, werpt hij den scherpsten blik op alles wat hem in de nieuwe wereld omringt. De Platen, die het Werk versieren, zijn door den Schrijver zelven naar de natuur geteekend. Niemand zeker zal deze „*Avonturen*" onvoldaan ter zijde leggen.

Bij denzelfden Uitgever verscheen,
aan te bevelen aan Leesgezelschappen:

Mevrouw FOLLEN, **DE TWEE NICHTEN.** Amerikaansche Roman. Naar den tweeden druk vertaald door *Clarisse S. Meijer*. Met Vignet . . . . *f* 2,90.

F. GERSTÄCKER, **DE GEHEIMEN VAN DEN MISSISSIPPI.** Amerikaansche Roman. 2 Deelen, met Vignetten . . . . *f* 6,90.

FREDRIKA BREMER, **BROEDERS EN ZUSTERS.** Een Verhaal uit het Zweedsch, vertaald door *J. J. A. Goeverneur*. 2 Deelen, met Vignetten. *f* 6,25.

J. J. A. GOEVERNEUR, **VERSTROOIDE RIJMEN, Oud en Nieuw, Vreemd en Eigen.** In Karton, met Vignetten . . . . . . *f* 1,50.

*** De Boekhandelaar FREDERIK MULLER, te Amsterdam, heeft met 1°. Januarij 1851 uitgegeven:

DE NAVORSCHER.

Een middel tot Gedachten-Wisseling en Letterkundig Verkeer tusschen allen die iets weten, iets te vragen hebben, of iets kunnen oplossen.

Onder medewerking van de HH. Jhr. W. VIGNON VAN ALPHEN, Mr. H. BOSSCHA, P. A. DE GENESTET, Jh[r.] C. HARTSEN, G. L. KEPPER, D. KONING, Mr. L. J. DE BRUYN KOPS, Prof. D. J. v. LENNEP, Mr. J. VAN LENNEP, J. H. v. LENNEP, W. J. en M. LAGERWEY, CHR. v. LENNEP, Ds. MENSINGA, J. W. H. VAN DE POLL. J. SCOTT en zeer vele anderen.

DE NAVORSCHER zal verschijnen in geregelde maandelijksche Afleveringen, van 24 groot 8°. Bladzijden, in 2 Kolommen gedrukt (bevattende den inhoud van vijf gewone octavo vellen of 80 Bladz. druks). — Bij iedere Aflevering zal een Omslag gevoegd worden, bevattende den Inhoud, Lijst der Medewerkers, Varia enz., terwijl, zoo de veelheid va[n] stof het vorderen mogt, een of meer Bladen, zonder prijsverhooging, bij het maandelijksche nummer gevoegd zulle[n] worden.

De prijs zal per jaargang slechts ***f* 3,90** zijn.

Het Prospectus is algemeen verzonden; het *eerste Nummer* slechts aan HH. Inteekenaren afgeleverd. O[p] *franco* aanvrage zijn bij den Uitgever en bij alle solide Boekhandelaren nog Prospectussen **gratis** te bekomen.

*** De Boekhandelaar H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar, heeft op den zesden Januarij 1851, aan het Gemeente-Bestuur aldaar, ter vertaling in het Nederduitsch vertoond en zich daardoor het vertaling-regt verzekerd van:

FÖRMYNDAREN.

ROMAN AF

EMILIE CARLÈN.

FÖRRA DELEN.

Stockholm — *Östlund & Berling* — 1851.

*** De Boekhandelaar L. F. J. HASSELS, te Amsterdam, heeft uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

DOMS. J. DE LIEFDE,

EENE GESCHIEDENIS ONZER DAGEN.

Prijs *f* 1,80.

PROFESSOR JÖERG EN DR. HENRY RIEHM,

DE OPVOEDING VAN DEN MENSCH.

Opgedragen aan Ouders en Onderwijzers. Prijs. *f* –,70.

☞ Over dit bij uitstek keurige Boekje leze men de belangrijke verslagen, in verschillende Tijdschriften en Dagbladen, als *de Geneeskundige Courant*, *de Gids*, *de Tijd*, enz. enz.

P. BEST EN DR. WERNICKE,

LEERBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS. Prijs . . . . *f* 1,80.

☞ Volgens beoordeelingen, in verschillende Tijdschriften, een uitmuntend Boek voor GYMNASIEN en INSTITUTEN.

JOHS. HILMAN,

De VIERHONDERD JONGELINGEN uit PHORZHEIM. Episode uit den Dertigjarigen Oorlog. NIEUW DICHTSTUK. . . . . *f* –,60.

En zal eerdaags verzenden: Prospectus en Inteekenlijst van een uitgeven werk, getiteld: **ZES JAREN TE PAARD.** Nieuwe Schetsen, Fragmenten en Episoden uit het Hollandsche Dragonder-leven, door

P. DEKKER JR.

*** J. G. STENFERT KROESE, te Arnhem, heeft verzonden:

NATUURKUNDE

toegepast op alle vakken van Nijverheid.

Tijdschrift, onder medewerking van Vaderlandsche Geleerden uitgegeven door het Nat. Gen. *Tot Nut en Vergenoegen*, te Arnhem. *Zevende* Jaarg. 1e en 2e Stuk. Inhoud:

De Geschiedenis der Lucht- en Electrische Telegraphie, door L. FIGUIER. Over de bereiding en zamenstelling van Borax-Wijnsteen, door Dr. G. C. WILTSTEIN, te *Munchen*. (Door den Schrijver ter plaatsing toegezonden.) Over de eigenaardige werking van een hevig Vergift, *Curare* genaamd.

Deze beide Nummers zijn *alom* verkrijgbaar. De prijs per Jaargang is bij inteekening, met de Platen, *f* 4. Twaalf Nummers vormen een Jaargang.

Van de 1—6 Jaarg. zijn nog weinige Exemplaren verkrijgbaar.

Nog is door hem heden uitgegeven:

Dr. S. P. SCHELTEMA, 1e Stads-Doct. te Arnhem, Over het Nut van de Gymnastische Oefeningen voor Ligchaam en Geest. . . . . *f* 0,70.

☞ Een belangrijk Geschrift, dat aan Ouders, Opvoeders en allen, die belangstellen in het geluk der Menschheid, wordt aanbevolen.

Voorts wordt door hem, van denzelfden Schrijver, met succes gedebiteerd:

Over het voorgevoel bij den Mensch en het Dier. *f* 2,25.

Over den invloed van het gevoel voor het schoone en goede. . . . . *f* 1,00.

Over het Instinct bij Menschen en Dieren. „ 1,30.

Wel Matigheid — geen Afschaffing. . . „ 1,30.

ALMANAK

VOOR

VRIENDEN DER MATIGHEID,
1851,

met Bijdragen van C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA en anderen, is voor 7½ Cent uitgegeven bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers te Amsterdam; bij 25 tallen, om uit te deelen, *f* 1,50.

*** Bij C. VAN DER POST JR., te Utrecht, komt heden van de pers:

JULIA KAVANAGH, de Vrouwen in Frankrijk en haar invloed op Maatschappij, Wetenschappen en Staatkunde gedurende de 18de Eeuw. Uit het Engelsch door G. FRANCKEN. 2 Dln., met 8 uitmuntende Staalgravures, gebonden, à . . *f* 6,80.

„JULIA KAVANAGH draagt de geschiedenis van dien tijd op eene hoogst aangename wijze voor; hare beschouwingen worden gekenmerkt door scherpzinnigheid en bevalligheid van voorstelling, terwijl zij zich op een geheel nieuw standpunt heeft geplaatst, om de gewigtige gebeurtenissen der vorige eeuw, welke van zoo grooten invloed waren op de tegenwoordige maatschappij, te beoordeelen. Het is een Werk van meer dan gewone belangrijkheid en blijvende waarde, dat in Engeland zeer grooten opgang gemaakt heeft."

*** **EEN KOOPJE VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.**

I. PATER GOZEWIEN EN DE TWEE HUISG[E]ZINNEN. Prijs *f* 2,85, voor *f* 1.

II. **S. DE BRUIN**, een Voogd en twee Pupill[en]. Oorspronkelijk Verhaal. Prijs *f* 3,30, voor *f* 1,25.

III. **SIR WALTER SCOTT**, *Waverley* of zest[ig] jaar geleden. 2 Dln. Prijs *f* 7,50, voor *f* 3,75.

IV. **SIR WALTER SCOTT**, St. Valentijnsdag [of] het Schoone Meisje van Perth. 2 Dln. Prijs 7,20, voor *f* 2,2[5].

V. **SIR WALTER SCOTT**, Lord *Nigel* of de Sch[...] in Londen. 2 Dln. Prijs *f* 7,80, voor *f* 3,50.

VI. **SIR WALTER SCOTT**, *Anna van Geijerste[in]* of het Meisje van den Nevel. 3 Dln. met Platen. Pr[ijs] *f* 7,20, voor *f* 3.

VII. **SIR WALTER SCOTT**, de Abt. Een Taf[e]reel uit de tijden van MARIA STUART. 2 Dln. Pr[ijs] *f* 4,80, voor *f* 1,80.

VIII. **G. STAM**, de Pastorij in het Bosch of [de] Roover-Spelonk. 2 Dln. Prijs *f* 5,20, voor *f* 1,25.

IX. **ALEX. DUMAS**, *Ascanio* of de Goudsmid v[an] Florence. Prijs *f* 3,90, voor *f* 1,25.

X. **HOFFMAN**, het Kasteel van York of de Drago[n]nade der Joden. 2 Dln. Prijs *f* 5,70, voor *f* 1,50.

XI. **FELIX BOGAERTS**, El Maestro del Camp[o] of Gent in 1567. 2 Dln. met Pl. Prijs *f* 5,60, voor *f* 1,8[...]

XII. **MARIA EDGEWORTH**, *Helena* of Wa[ar]heid en Logen. 3 Dln. Prijs *f* 7,50, voor *f* 2,50.

XIII. **CH. DICKENS**, het Krekeltje in den Schoo[r]steen. Eene Vertelling. Met Pl. Prijs *f* 1,50, voor *f* –,[...]

XIV. **CH. DICKENS**, het Klokkenspel. Gesch[ie]denis van eenige Klokken, enz. Prijs *f* 1,25, voor *f* –,5[...]

XV. **CH. DICKENS**, Gedenkschriften van *Jo[seph] Grimaldi*, met Pl. van CRUIKSHANK. Prijs *f* 2,9[...] voor *f* –,90.

XVI. **RELLSTAB**, de Strandbewoners. Prijs *f* 1,8[...] voor *f* –,80.

XVII. **BULWER**, het Beleg van Grenada. Prijs *f* [...] voor *f* 1,25.

XVIII. **VAN BUREN SCHELE**, de Rinaldo [van] het Noorden of de Rooverbruid. Prijs *f* 3,30, voor *f* 1,[...]

XIX. **COOPER**, Wyandothe of de Hutberg. 2 D[ln.] Prijs *f* 6,80, voor *f* 1,90.

XX. **COOPER**, de Prairie of de Grazige Wo[...] van Noord-Amerika. 2 Dln. Prijs *f* 7,80, voor *f* 2,5[...]

XXI. **C. H. CLEMENS**, een nieuw Boek of L[...] gevallen van Oom *Hesbag*. Prijs *f* 2,80, voor *f* 1[...]

XXII. **HAZLITT**, Tafelkout. Uit het Engelsc[h] door E. J. POTGIETER. Prijs *f* 3,25, voor *f* 1.

XXIII. **WANGENHEIM**, veertig jaren uit het [...] ven van een' Gevangenbewaarder. Prijs *f* 3,60, voor *f* 1,[...]

XXIV. **A. VON BLOEMRÖDER**, merkwaard[ige] Zelfmoordenaars, van vroegeren en lateren tijd. Pr[ijs] *f* 2, voor *f* –,90.

XXV. **Dr. K. W. IDELER**, Levensschetsen [van] merkwaardige Krankzinnigen. Prijs *f* 2,20, voor *f* 1.

XXVI. **MAC-FARLANE**, de Bandieten en R[oo]vers in Spanje, Italie en elders. 3 Dln. Pr. *f* 5,20, voor *f* [...]

Die uit bovenstaande Werken voor een bedrag [van] *f* 12 en daarboven in eens aankoopt zal, buiten het re[eds] aanzienlijk Rabat, nog 20 percent EXTRA-KORTIN[G] genieten. Al de Werken zijn onopengesneden, net in[ge]naaid en meest allen met fraaije Titelvignetten voorzi[en].

Aanvragen moeten *franco* en *à contant* geschied[en] bij J. H. VAN DER BEEK, Achterburgwal, bij de S[...] steeg, te Amsterdam.

DE JANUARIJ-AFLEVERING VA[N]

AGLAJA,

MAANDBOEKJE VOOR DAMES-HANDWERK[EN]

bevat:

HAAKWERK: Vervolg van den *Coin de Feu*; — [...] conkleedje.

BREIWERK: Matje voor een Hyacinth-Glas.

TAPPISSERIE-Patroon voor Schelbanden, Drape[...] Houders, Boekenrekbandjes, enz.

WIT BORDUURSEL: Kraagje; — Randen; — Letters [...] Hoeken voor Zakdoeken. — Alphabet in Broderie A[n]glaise. — Kraagje en Manchette au Lacet.

MODES, met Modeplaat.

Elke maandelijksche aflevering kost 25 Cents.

*** Door A. TER GUNNE, te Deventer, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

MOHRMAN, *de taal en stijl van het 1ste en 2de Hoofdstuk [der] Grondwet, gekorrigeerd en gekritizeerd* . . . . . . *f* [...]

Voor ieder, die belang in ons constitutioneel leven stelt, [is dit] Werkje zeer interessant.

Voor Landbouwers:

I. DE MEST, *zijne scheikundige zamenstelling, uitwerki[ng en] de wijze om dien te behandelen.* Uit het Hoogduitsch [van] Dr. P. A. BOLLEY. Onder toezigt van eenen Landbo[uwer] voor Nederlanders bewerkt . . . . *f* [...]

Met de woorden uit het Voorberigt zeggen wij, dat [...] *goed* mesten *geld, moeite* en *tijd* bespaard, en de Mest [...] *de helft* kan worden teruggebragt.

II. TIDEMAN, *Proeve eener Handleiding tot den aanleg [van] Kunstweiden en Grasperken.* . . . . *f* [...]

Nog eenige Exemplaren zijn te bekomen van:

BABO, *Akkerbouwscheikunde, of kort Begrip van de Schei[kundi]ge Grondwaarheden, welke de Landbouwer dient te kenn[en, ten] einde zijnen Akker behoorlijk te behandelen* . . . *f* [...]

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZON[EN].